

**AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Audito ataskaita
GALIMYBĖS AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBEI
IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTUI
FINANSUOTI VERTINIMAS

2019 m. gegužės 29 d. Nr. AIS-2
Naujoji Akmenė

Su audito ataskaita galima susipažinti Akmenės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.akmene.lt:
Savivaldybė→struktūra ir kontaktai→Kontrolės ir audito tarnyba→ataskaitos ir išvados

TURINYS

IŽANGA.....	2
Audito tikslas ir apimtis.....	2
AUDITO REZULTATAI.....	2
Paskolos paskirties atitikimo teisės aktų reikalavimams vertinimas.....	2
Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitų laikymosi vertinimas.....	3
PRIEDAI.....	6
Audito apimtis ir metodai.....	6

I SKYRIUS IŽANGA

Audito tikslas ir apimtis

Akmenės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija 2019 m. gegužės 16 d. raštu Nr. S-1193 „Dėl Savivaldybės kontrolieriaus išvados“ kreipėsi į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą prašydama pateikti Savivaldybės kontrolieriaus išvadą dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę, ne daugiau kaip 333,0 tūkst. Eur, paskolą (toliau – ilgalaikė paskola) investicijų projektui finansuoti.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, kuriame nurodyta, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas, atliktas Savivaldybės skolinimosi galimybių vertinimo auditas dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektui finansuoti.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl galimybės Savivaldybei prisiimti skolinius įsipareigojimus pareikšta audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti audito ataskaitos priede „Audito apimtis ir metodai“ (žr. 6 psl.).

II SKYRIUS AUDITO REZULTATAI

Paskolos paskirties atitikimo teisės aktų reikalavimams vertinimas

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas *investicijų projektams finansuoti* ir ankstesniems skolinimams įsipareigojimams vykdyti.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 28 punkte nustatyta, kad sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija; šios paskolos naudojamos *tik investicijų projektams*, tarp jų pagal Vyriausybės patvirtintas programas savivaldybių įgyvendinamiems energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, *finansuoti* pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 2 d. sprendimu Nr. T-210(E) „Dėl Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių patvirtinimo“, 6 punkte įtvirtinta nuostata, kad Savivaldybė ilgalaikes paskolas gali imti *tik investicijų projektams, įrašytiems į Savivaldybės strateginio veiklos plano programas*.

Savivaldybės administracijos Planavimo ir finansų valdymo skyriaus (toliau – Planavimo ir finansų valdymo skyrius) pateiktais duomenimis ketinama imti ilgalaikė paskola bus naudojama investicijų projektui „Akmenės rajono Ventos gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyriaus „Berželis“ pastato antaujinimas“ finansuoti.

Išanalizavus Savivaldybės 2019–2021 metų strateginį veiklos planą, patvirtintą Savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 15 d. sprendimo Nr. T-4 „Dėl Savivaldybės 2019–2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ 1 punktu, nustatyta, kad investicijų projektas „Akmenės rajono Ventos

gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyriaus „Berželis“ pastato antaujinimas“ (kodas 03.01.01.02.07) bus įgyvendinamas pagal Investicijų programos (kodas 03) uždavinio „Modernizuoti Savivaldybei priklausančius pastatus, gerinant jų būklę ir energetines charakteristikas“ (kodas 03.01.01) priemonę „Administracinės, bendruomeninės ir kitos paskirties pastatų atnaujinimas“ (kodas 03.01.01.02).

Taigi ketinamos imti paskolos paskirtis – investicijų projekto, įgyvendinamo pagal Savivaldybės 2019–2021 metų strateginį veiklos planą, finansavimas – atitinka Biudžeto sandaros įstatymo, Vietos savivaldos įstatymo, Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių nuostatas.

Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitų laikymosi vertinimas

Savivaldybių skolinimosi taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, 4 punkte nurodyta, kad savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

- savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;
- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetinais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 12 straipsnio 1 dalyje nustatyti šie savivaldybių skolos ir skolinimosi limitai:

- savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negali viršyti 60 procentų Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų;
- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma Finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 5 procentai Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų, o visų savivaldybių bendra metinio grynojo skolinimosi suma šiems projektams yra ne daugiau kaip 1 procentas Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų visų savivaldybių biudžetų pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradeda naudoti metinio grynojo skolinimosi suma.

Pagal Įstatymo 6 priedą ir Savivaldybės 2019 metų biudžetą, patvirtintą Savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-5 „Dėl Savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“, prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 13 593,0 tūkst. Eur. Savivaldybės 2019 metų biudžete nenumatyta imti ir / ar gražinti paskolų. Planavimo ir finansų valdymo skyriaus pateiktais duomenimis 2019 m. sausio 1 d.–2019 m. gegužės 24 d. laikotarpiu paskolų nebuvo paimta.

Audito metu surinkti įrodymai, kuriais pagrįstas Savivaldybės ketinamų prisiimti skolinių įsipareigojimų atitikimo Įstatyme nustatytiems savivaldybių skolos ir skolinimosi limitams (žr. 1 lentelę) vertinimas.

Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitai (tūkst. Eur)

Rodiklis	Maksimalus dydis
Savivaldybės skola [negali viršyti 13 593,0 tūkst. Eur x 60 proc.]	8 155,8
Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma Finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos [negali viršyti 13 593,0 tūkst. Eur x 5 proc.]	679,65

Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės skola 2019 m. kovo 31 d. buvo 1 438,6 tūkst. Eur ir sudarė 10,6 procento Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų [1 438,6 : 13 593,0]. Savivaldybei paėmus ilgalaikę, ne daugiau kaip 333,0 tūkst. Eur, paskolą, Savivaldybės skola sudarytų 1 771,6 tūkst. Eur [1 438,6 + 333,0] arba 13,0 procentų Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų [1 771,6 : 13 593,0] ir neviršytų Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto savivaldybės skolos limito.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, kad savivaldybių biudžeto balanso rodiklis valdomas taip, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 4 dalyse. Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų.

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje www.finmin.lt skelbiamais duomenimis, 2018 metų BVP to meto kainomis – 45 133,6 mln. Eur. Taigi Savivaldybės 2019 metų biudžeto planuojami asignavimai 29 266,6 tūkst. Eur sudaro 0,06 procento [29,3 : 45 133,6] ir neviršija 0,3 procento 2018 metų BVP to meto kainomis.

Audito metu Savivaldybės tarybai pateiktas Savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d. sprendimo „Dėl Savivaldybės 2019 metų biudžeto patikslinimo“ projektas, kuriame siūloma Savivaldybės administracijai (iždas) padidinti asignavimus paskoloms gražinti 333,0 tūkst. Eur. Savivaldybės tarybai priėmus šį sprendimą ir Savivaldybei paėmus ilgalaikę, ne daugiau kaip 333,0 tūkst. Eur, paskolą, Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma sudarytų 0 Eur [333,0 – 333,0] ir Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nustatytas reikalavimas būtų įvykdytas.

Įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, kad savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti). Identiška nuostata buvo Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje: savivaldybės 2019 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2018 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

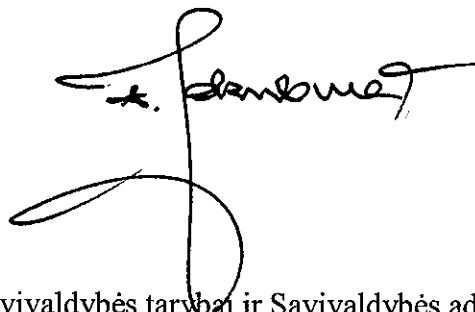
Nustatyta, kad Savivaldybės mokėtinos sumos (išskyrus sumas paskoloms gražinti) didėja: 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 126,8 tūkst. Eur, 2018 m. gruodžio 31 d. – 160,1 tūkst. Eur, 2019 m. kovo 31 d. – 1 502,3 tūkst. Eur (žr. 2 lentelę).

Savivaldybės skolinių įsipareigojimų pokyčiai 2018–2019 metais (tūkst. Eur)

Įsiskolinimo rūšis	Likutis 2017-12-31	Likutis 2018-12-31	Likutis 2019-03-31
Mokėtinos sumos išlaidoms	126,8	160,1	1 502,3
Mokėtinos sumos materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms	0	0	263,8
Paskolos	1 304,1	1 304,1	1 304,1
Iš viso:	1 430,9	1 464,2	3 070,2

Taigi yra rizika, kad Įstatymo 12 straipsnio 3 dalies reikalavimo gali būti nesilaikoma.

Savivaldybės kontrolierė

Audra Jokubauskienė

Audito ataskaita pateikta Savivaldybės tarybai ir Savivaldybės administracijos direktoriui.

Savivaldybės skolinimosi galimybių vertinimo auditą atliko Audra Jokubauskienė.

PRIEDAI

Audito ataskaitos
„Galimybės Akmenės rajono savivaldybei
imti ilgalaikę paskolą investicijų
projektui finansuoti vertinimas“
priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslai:

- nustatyti, ar ketinamos imti paskolos paskirtis atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Savivaldybės tarybos sprendimų nuostatas;
- nustatyti, ar Savivaldybė gali imti ilgalaikę, ne daugiau kaip 333,0 tūkst. Eur, paskolą, neviršydama Įstatyme nustatytų savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų;
- pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę paskolą.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų išanalizuoti Planavimo ir finansų valdymo skyriaus pateikti duomenys apie Savivaldybės priimtų skolinių įsipareigojimų būklę 2019 m. balandžio 30 d., ketinamus 2019 metais vykdyti skolinius įsipareigojimus, mokėtinas sumas 2017 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. kovo 31 d.; Savivaldybės 2019–2021 metų strateginis veiklos planas, paskelbtas Savivaldybės interneto svetainėje www.akmene.lt.

Audito metu darytos šios prielaidos:

- Planavimo ir finansų valdymo skyriaus pateikti duomenys ir dokumentai yra tikri ir teisingi.
- Planavimo ir finansų valdymo skyrius pateikė išsamius duomenis ir dokumentus, t. y. neegzistuoja kiti duomenys ir dokumentai, galintys daryti įtaką audito išvadai dėl galimybės Savivaldybei priimti skolinius įsipareigojimus.